

бъдат разгледани. Това е свидетелство за политическата воля на правителството да придвижи решението на един въпрос, който действително е много важен. Нашето желание е да рационализираме самата процедура, свързана с придобиване на българско гражданство. Грехота е да караме сънародниците ни зад граница да чакат по пет години за одобрение на молбите си, а след изтичане на този период дори някои от тях да получават отказ! Смятам, че годишно бихме могли да разглеждаме поне 30-40 000 преписки.

Сред българите зад граница има много талантливи, реализирани личности. Мнозина от тях безкористно обичат България и не са безразлични към съдбата ѝ, готови са да допринесат за нейното развитие и укрепване на националния ѝ престиж. Според Вас, какъв е начинът за привличане на този духовен и интелектуален потенциал към участие в днешния живот на държавата?

Бих искал да отбележа, че този въпрос засяга не само сънародниците, напуснали страната през последните 20 години, но и онези достойни хора от исторически общности, които България би могла да привлече. Ако говорим за българите, които имат българско гражданство, смятам, че те ще се завърнат, когато получат достатъчно привлекателни предложения за работа, когато започнат да печелят тук почти толкова, колкото печелят в Съединените щати, Франция, Германия, Великобритания, Сингапур. Другите биха могли да бъдат привлечени с възможности за кариери. Тази млада емиграция и сега служи за „банка кадри“. А по отношение на изявени българи от старата емиграция, тук отново опираме до въпроса за гражданството. Направих си труда да събера материали за тези сънародници, пристигнали и установили се в България без специални покани. И се натъкнах на интересни съдби на хора, успели да постигнат

много в кариерата. Сред тях има уважавани лекари от Македония, Украйна, Молдова, които в момента работят в престижни болници у нас, като „Токуда“, „Майчин дом“ и други. Много юристи работят в солидни частни фирми.

През изминалите шест месеца, в качеството Ви на министър, натъкнахте ли се на проблеми на нашите сънародници, които не са Ви били известни преди?

Проблеми има всеки ден, но не бих казал, че са фундаментални. Ето, например, по програмата „Роден език и култура зад гра-

ница“, нашите школа в чужбина получиха учебници, но за част от децата те се оказаха неподходящи. Дойде молба за изпращане на други учебници и заедно с Агенцията за българите в чужбина разрешихме този въпрос. Сега мислим как да изпратим 300 килограма книги, учебници за Кипър, където има шест български училища... Разбирате, че ако ги изпратим със самолет, ще излезе много скъпо, затова търсим алтернативни варианти... Така че всеки ден изникват различни проблеми. Ето, идеята за сглобяемите черкви. Тя се роди в момента, когато разбрахме, че много от новостроящите се в момента черкви са такива, а между другото, това е наша практика още от Възраждането. Тези черкви са изградени от бетонни панели, облепени с камък, и са по-функционални, поради възможността за пре-

насяне. Планираме първата такава черква да бъде монтирана в Претория, ЮАР.

Мнозина казват, че аз се занимавам с въпроса за българското гражданство единствено и само, за да ликвидирам демографския проблем на България, но това не е така. Нека да видим и нещо друго. Представете си българин от Молдова, работещ в сферата на селското стопанство, който вече има български паспорт. Той би могъл да внася в България своята продукция при по-улеснен режим, което сега е възпрепятствено поради все още съществуващия въпрос с визите. С други думи, онези наши сънародници зад граница, които имат българско гражданство, биха могли да реализират и да поддържат много по-активни контакти с България. Българите от Македония вече го правят, бойко въртят търговия с вина, от която имаме полза и ние, и те. Така че подобрената процедура за придобиване на българско гражданство ще доведе до още един ефект – оживяването на икономическите контакти с представители на бизнес средите и навлизане на така нужните инвестиции в страната ни.

Какво от практиката в позициите на българската държава към нейната диаспора, погледнато в исторически план, е целесъобразно да ползваме днес и кое е доказало своята несъстоятелност?

Бих искал да припомня практиката в старата България. Защо имаме няколко министър-председатели от Бесарабия след Освобождението, като изключително успешния Александър Малинов? Защо имаме генерали като Иван Колев?... Защото България е била широко отворена към своите. Много ми се иска тази практика да я има и днес в държавата ни, естествено, с отчитане на съвременните реалии и законови норми.

Разговаря: Лана Мумджиева

експерт „Връзки с обществеността“ в ДАБЧ